

Pärnu Rääma Põhikool

JA EESTI MAJANDUSÕPPE PROGRAMM „MINA JA MAJANDUS”

JA Eesti majandusõppe programm „Mina ja majandus” keskendub finantskirjaoskuse arendamisele, et aidata õpilasel mõista tema kui tarbija rolli majanduses ning suunata teda tegema ratsionaalseid valikuid. Õpitakse tundma säästva majanduse põhimõtteid ja võimalusi, et igapäevases majanduselus edukalt toime tulla, teadvustatakse ressursside piiratust ning selle mõju majandusele ja kultuurile.

Programmilised tegevused aitavad õpilastel otsida enda tugevaid ja arendamist vajavaid külgi, et neid edasi arendada ning rakendada karjääri planeerides.

Kuna elu koosneb valikutest, siis aidatakse õpilasel leida, mis valikud võivad olla head ja halvad ning mis tagajärgi võivad need valikud endaga kaasa tuua. Tundides käsitletu tähtsustab hariduse olulisust ja vajadust lõpetada põhikool ning jätkata õpinguid.

JA Eesti majandusõppe programm „Mina ja majandus” läbitakse Rääma Põhikoolis 8. klassis.

ÕPPE-EESMÄRGID

Majandusõppes juhitakse õpilast olema oma õppes aktiivne osaleja, kes võtab võimete kohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest; õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega; õpib oma kaaslasi ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima.

Majandusõpetus loob võimalusi toetada õpilase arengut, et 8. klassi lõpuks õpilane:

- tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi;
- on ettevõtlik, usub iseendasse ning kujundab oma ideaale;
- seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel;
- juhib ja korrigeerib enda käitumist ning vastutab oma tegude eest;
- suudab mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika, ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonnasse ning elab ja tegutseb loodust ning keskkonda säästes;

- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendusele.

PÄDEVUSED

Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks.

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, s.o teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Üldpädevused kujunevad õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Majandusõppes toetatakse eelkõige järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast, väärtustada loomingut;
- sotsiaalne pädevus** – suutlikkus ennast teostada, teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning eri keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates olukordades; aktseptida inimeste erinevusi ja arvestada neid suhtlemisel;
- enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise;
- õpipädevus** – analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;
- suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista tarbe- ning teabetekste; kirjutada eri liiki tekste, kasutada kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;
- matemaatikapädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ning oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ning neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.
- digipädevus** – suutlikkus koostada ja vormistada erinevaid dokumente (CV, motivatsiooni-, kaaskiri jne.), leida internetist vajalikku infot (töökuulutusi, palga andmed, palgakalkulaator,

krediidiinfo, pangatoimingud jne) kasutades erinevaid infokanaleid ning saadud infot analüüsida, suutlikkus täita erinevaid internetipõhiseid vorme.

Lähedase eesmärgiseade ning õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeaine eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus. Majandusõpetus on eelkõige seotud matemaatika ja sotsiaalainetega.

LÄBIVAD TEEMAD

Läbivad teemad on aineüleised ja ühiskonnas tähtsustatud teemad, millega luuakse õpilastele lõimitud võimalused pädevuste kujunemiseks, aidates luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust ning toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Majandusõpetuses käsitletakse eelkõige järgmisi läbivaid teemasid:

•**elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid; õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, mis eeldused ja võimalused neil on, et oma soove ellu viia; käsitletakse töö ja kutsega seotud, stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajaiks; õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama;

•**keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ning keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning, väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarenguküsimustele; kujundatakse arusaama loodusest kui terviksüsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest;

•**kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja viise ning kodanikualgatuse tähtsust; kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ja julgustatakse teda neid tegevustes osalema;

•**kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja kosstööaldis;

•**teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi; õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduses, ning kasutama meediat teabeallikana seda kriitiliselt hinnates; aidatakse mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte;

•**tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

•**tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist terveks ühiskonnaliikmeks, kes käitub turvaliselt ning aitab kujundada tervist edendavat turvalist keskkonda;

•**väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid ning järgib neid.

ÕPITULEMUSTE HINDAMINE

Õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende kohta õpilasele tagasisidet. Et saavutada häid tulemusi, kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel õppida sobiva pingutustasemega, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.

Hindamise ning viiepallisüsteemist erineva hindedüsteemi kasutamise üldised tingimused ja kord on sätestatud riiklikus õppekavas, täpsustatud tingimused ja kord kooli õppekavas, hindamisest teavitamise korraldus on kehtestatud kooli kodukorras.

Õppeveerandi jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja plaanitavad üritused tehakse õpilastele teatavaks õppeveerandi algul.

Teadmiste ja oskuste tulemusi majandusõppes on otstarbekas hinnata arvestusliku hindamissüsteemiga, mille väljendus on sõnad „Arvestatud” või „Mittearvestatud”. Hindamisel tähtsustatakse aktiivset osalust tundides, iseseisvate tööde õigeaegset esitamist, kokkulepetest kinnipidamist jms. Hinnates rakendatakse kujundava hindamise põhimõtteid ja kasutatakse õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna koondab õpet, tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimapp esitatakse õpetajale õppeaasta lõpus.

Majandusõppes suunatakse õpilasi õppima oma kaaslast ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima.